

H A B E R L E R

(Ekim - Aralık 1979)

GENEL MERKEZDEN HABERLER

ZİYARETLER

TKD Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri, Kültür Bakanı Tevfik Koraltan'ı, Kültür Müsteşarı Prof. Dr. Emin Bilgiç'i ve Kütüphaneler Gn. Md. Abdülkadir Sargır'ı ziyaret ederek tebrik etmişler ve yeni görevlerinde başarılar dilemişlerdir.

Kültür Bakanı Tevfik Koraltan'a 10-11 Aralık günlerinde yapılacak 'Basım ve Yayıncılığımızın 250. Yılı Toplantısı' hakkında bilgi veren ve kendilerini toplantıya davet eden yönetim kurulu üyeleri, ayrıca kütüphanecilik mesleğinin çegitli meselelerini ve bu arada dileklerini Bakan'a söylemişlerdir.

Aynı şekilde, Kültür Müsteşarı'na da söz konusu toplantı hakkında bilgi verilmiş ve kütüphaneciliğimizin çeşitli meseleleri anlatılmıştır.

DERNEĞİMİZİN KURULUŞUNUN 30'UNCU YILINI KUTLAMA FAALİYETLERİ

Derneğimizin kuruluşunun 30'uncu yılı münasebetiyle, Genel Merkez Yönetim Kurulu, Derneğimizin kuruluşunun öncülüğünü yapmış, Millî Kütüphanemizin de kurucusu rahmetli Adnan Ötügen'in aziz hâtirasını yaşatmak üzere, rahmetli üstâdın daha önce Dernek Bültenimizde yayınlanmış olan ve O'nun, mesleğimizin varlık kazanması yolundaki mücadeleleri-

ni yansıtan «Millî Kütüphane Nasıl Kuruldu?», ve «Türkiye'de Kütüphanecilik Öğretimi» adlı makalelerini «Kütüphaneciliğimiz İçin» başlığı altında kitap olarak yayınlamayı kararlaştırmıştır.

Bu kararını gerçekleştiren Genel Merkez, rahmetli Ötügen'in her iki makalesini, «Kütüphaneciliğimiz İçin» başlığı altında kitap olarak, Derneğin 10 numaralı yayını ve 30. Yıl Dizisinin ilk kitabı olarak yayınlamıştır.

Derneğimizin kuruluşunun 30'uncu yılı, 9 Aralık 1979 günü Millî Kütüphane Adnan Ötügen Salonu'nda yapılan mütevazı bir törenle kutlanmıştır.

Törene, derneğimizin hayatta olan bazı genel başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve kütüphaneciler katılmışlardır. Törende, kuruculara ve eski genel başkanlara, TKD Bülteni'nin son sayısı ile Adnan Ötügen'in «Kütüphaneciliğimiz İçin» adlı kitabı hâtıra olarak verilmiştir.

Tören, Dernek Genel Başkanı Dr. Necmeddin Sefercioğlu'nun toplantının mahiyetini ve anlamını açıklayan konuşmasıyla başlamış, Genel Başkan Dr. Sefercioğlu, Derneğin kuruluşu ve tarihçesi hakkında toplantıya katılanlara açıklamalarda bulunmuş ve Derneğin kurucu üyelerini tanıtmıştır. Genel Başkan daha sonra, Derneğin 30'uncu kuruluş yıldönümünü münasebetiyle TKD Yozgat Şubesi Başkanı Nejat Ayan, TKD Uşak Şubesi üyeleri, TKD Kırklareli Şubesi Başkanı Zeki Kılıçaslan, Beyazıt Devlet Kütüphanesi emekli Müdürü Muzaffer Gökman, Derneğin kurucu üyelerinden emekli kütüphaneci Leman Şenalp ve eski Genel Başkanlardan Nail Bayraktar tarafından gönderilmiş kutlama telgraflarını oku-

muş ve konuşmasının sonunda, toplantıya katılmış olan Kültür Müsteşarı Prof. Dr. Emin Bilgiç'i toplantıya katılanlara hitap etmek üzere davet etmiştir.

Kültür Müsteşarı Prof. Dr. Bilgiç, yaptığı kısa konuşmada; kitabın, kütüphanenin ve kütüphanecinin öneminden, cemiyet içerisindeki yerinden bahsetmiş ve kütüphaneciler için, «Kendilerini takdir hislerimle selâmlıyor, başarılarının temadisini diliyor ve kendilerinden gelecek nesillerimize, millî dâvalarımıza, memleketimize ve millî istikbalimize yarayışlı eserler sunmalarını, sunmak için her türlü dikkati, her türlü gayreti göstermelerini rica ediyorum. Aramızdan ayrılan kütüphanecilere rahmet, hayatta bulunanlara uzun ömürler, âfiyetler diliyorum.» demiştir.

Daha sonra, toplantıya katılan kurucu ve eski genel başkanlardan, Prof. Dr. Şerafettin Turan, Prof. Dr. Yaşar Karayalçın, Prof. Dr. Osman Ersoy ve Kütüphaneler Genel Müdürü Abdülkadir Salgır Derneğin kuruluşuna ait hâtıralarını anlatmışlardır.

Toplantı, Genel Merkezce misafirlere verilen bir çayla son bulmuştur.

UNESCO TÜRKİYE MİLLİ KOMİSYONU XVI. DÖNEM GENEL KURULU

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu'nun İstanbul'da toplanan XVI. Dönem Genel Kurul'unda, Derneğimizi Genel Başkan Dr. Necmeddin Sefercioglu temsil etmiştir.

BAŞ SAĞLIĞI

Kasım ayının son haftasında, TKD Genel Merkez Yönetim Kurulu üyesi ve DTCF Kütüphanecilik Kürsüsü Öğretim Üyesi Dr. Mustafa Akbulut'un kardeşi, Aralık ayının ilk haftası içerisinde de DTCF Kütüphanecilik Kürsüsü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Berin U. Yurdadoğ'un annesi vefat etmiştir.

Aralık ayının son günü de, TKD Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi İsmet Baydur, babasını kaybetmiştir.

Meslekdaşlarımızın vefat eden yakınlarına Allah'tan rahmet, kendilerine baş sağlığı dileriz.

ÇEŞİTLİ HABERLER XXXI. FRANKFURT MİLLETLERARASI KİTAP FUARI AÇILDI

80 ülkenin katıldığı XXXI. Frankfurt Milletlerarası Kitap Fuarı, 10 Ekim 1979 günü törenle açılmıştır.

Frankfurt fuar sahasında, 70 bin m² bir alana yayılan pavyonlarda kitaplarını sergileyen 80 ülkeye mensup 5014 yayınevının, toplam 280.500 kitapla katıldıkları fuar, 15 Ekim 1979 günü akşamına kadar devam etmiştir.

Fuara bu sene katılan Türk yayınevleri arasında da artış görülmüş, bir kısım yayınevi sahibinin, yer olmadığı için talepleri geri çevrilmiştir.

HİCRİ 1400'ÜNCÜ YIL DOLAYISIYLA BİR 'YAYIN KOMİTESİ' KURULDU

Hicri 1400'üncü yıl dolayısıyla, İstanbul'daki bazı yayınevlerinin öncülüğü altında, ortak yayın faaliyetlerine girişilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu maksatla, 15 Kasım günü yapılan toplantıda, Tercüman Gazetesi adına Ni-yazi Ahmet Banoglu, Kervan Yayıncılık Şirketi adına Erol Şadi Erdinç, Yağmur Yayınevi adına İsmail Dayı, Minnetoğlu Yayınevi adına Ömer Minnetoğlu, Kubbealtı ve İstanbul Fetih Cemiyeti adına Dr. Mustafa Tahralı, Toker Yayınevi adına Yalçın Toker, Muhit Yayınları adına Muhiddin Nalbantoğlu, Kalem Yayınevi adına Ahmet Tekin, İrfan Yayınevi adına Mustafa Pektut, Ötügen Yayınevi adına Nurhan Alpay, Aydınlar Ocağı ve Boğaziçi Yayınevi adına Altan Deliorman ve ANDA Dağıtım Şirketi adına Ahmet İyi-öldü ve M. Rifat Yüksel, çeşitli yayın faa-

liyetleri hakkında düşünce ve tekliflerini ortaya koymuşlardır.

Bilâhare, 20 Kasım günü Tercüman Gazetesi'nde düzenlenen toplantıda, konuyu olgunlaştırmak ve bu işe gönüllü bütün yayınevleri ve kuruluşları da içine alacak geniş çerçevede bir çalışma yapmak üzere, «Hicri 1400'üncü Yıl Yayın Komitesi» seçilmiştir.

Prof. Dr. Salih Tuğ, Hayreddin Karaman, Niyazi Ahmet Banoglu, İsmail Dayı, Dr. Mustafa Tahralı, Ahmet İyioğlu ve M. Rifat Yüksel'den tegekkül eden komite, bu maksatla çeşitli toplantılar düzenlemek, çeşitli temaslarda bulunmak, devletin de 1400'üncü yıl yayın faaliyetlerine katılması ve nazım rol oynaması yolunda gerekli çalışmalarda bulunmak kararını almıştır.

TOPKAPI SARAYINDA 'İSLÂM KİTAP SANATLARI' SERGİSİ AÇILDI

Peygamberimiz Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretinin 1400'üncü yıldönümü dolayısıyla, 22 Kasım 1979 günü, İstanbul Topkapı Sarayı'nda VIII. yüzyıl erken İslâm devrinden Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemine kadar meydana getirilmiş el yazması eserleri ihtiva eden 'İslâm'da Kitap Sanatları ve Hat' sergisi açılmıştır.

İstanbul'da açılan 'İslâm Ülkeleri I. Ticaret Fuarı'na katılmak için Türkiye'ye gelen 18 İslâm ülkesi temsilcisinin de açılışına katıldığı sergi 3 ay devam edecektir.

TÜRK KÂĞIT MÜZESİ KURULUYOR

Türk kâğıtçılık tarihinin araştırılması, bununla ilgili tarihî belge ve eserlerin korunması ve kâğıt endüstrisinin gelişmesi doğrultusunda ilmi çalışmalar yapılmasını sağlamak gayesiyle «Kâğıt Kültür Merkezi, Mülze ve Kâğıthane Derneği» kurulmuştur.

Derneğin kurucuları, eski Cumhurbaşkanlarından ve daha önce İktisat Vekilliği sırasında Türkiye'de kâğıt sanayii için imkânlar sağlayan Celal Bayar, Türk Kâğıt Fabrikalarının kurucusu ve ilk Genel Müdürü Mehmet Ali Kâğıtçı, SEKA eski Genel Müdürlerinden Yaşar Başkaya, Ord. Prof. Süheyl Ünver, tarihçi ve yazar Cemal Kutay, Dr. Nejat Eczacıbaşı ve Şakir Eczacıbaşı'dır.

ATATÜRK'ÜN KÜTÜPHANECİSİ NURİ ULUSU VEFAT ETTİ

Aralıksız 17 yıl Atatürk'e hizmet eden 'Kütüphane Memuru' Nuri Ulusu, 28 Kasım 1979 günü vefat etmiş, İstanbul Maltepe Mezarlığı'na defnedilmiştir.

Muhafız Alayı kadrosunda görevle başlayarak Atatürk'ün hizmetine giren Nuri Ulusu, daha sonra Atatürk tarafından Çankaya Köşkü'ne alınmış ve kendisine 'Kütüphane Memurluğu' görevi verilmişti.

MEVLÂNA'YI ANMA TÖRENLERİ

Konya'da her yıl Turizm Derneği'nce düzenlenen an'anevi Mevlâna'yı anma törenleri, Kültür Bakanı Tevfik Koraltan'ın konuşmasıyla başlamıştır.

Kültür Bakanı konuşmasında, Mevlâna'nın kişiliği üzerinde durmuş ve Mevlâna'nın çağdaşı ve yakın dostu Sadreddin-i Konevi'nin, Mevlâna'nın oğlu Sultan Veleddin'in bugüne kadar Türkçeye tercüme edilmeyen, her biri Türk kültürünün kaynak eserleri olan kitaplarının yayınlanmak üzere zengin bir repertuar kurulacağını söylemiştir.

Bakan, daha önce bağlatılan Mevlâna Kültüratı Yayın Serisinin sürdürüleceğini ve kapatılmış olan Mevlâna Tetkikleri Enstitüsü'nün yeniden açılacağını ifade etmiştir.

KÜLTÜR BAKANLIĞI YENİ DANIŞMA KURULLARI

Kültür Bakanlığı'nda yeniden tegekkül

ettirilen ve 17 Aralık'dan itibaren çalışmalarına başlayan yeni danışma kurulları şunlardır :

Kültür Eserleri, Halk ve Çocuk Yayınları, Tercüme Eserler, Türk Halk Kültürü, Türk Sanatı, Ziya Gökalp, Türk Musikisi, Türk Film ve Sineması.

Kültür Eserleri Danışma Kurulu'nda şu isimler yer almıştır :

Prof. Dr. Emin Bilgiç (Başkan), Prof. Dr. M. Altay Köymen (Başkan Yard.) Prof. Dr. Mehmet Kaplan, Prof. Dr. Muharrem Ergin, Yazar Ergun Göze, Prof. Dr. İbrahim Kafesoğlu, Prof. Dr. Ercüment Kuran, Yazar Ahmet Kabaklı, Prof. Dr. Faruk Sümer, Prof. Dr. Kenan Akyüz, Prof. Dr. Zeynep Korkmaz, Prof. Dr. Amıran Kurtkan, Prof. Dr. Kaya Bilgegil, Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu, Prof. Dr. Faruk Timurtaş, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Doç. Dr. Orhan Okay, Prof. Dr. Erol Güngör.

MATBAACILIĞIN TÜRKİYE'YE GETİRİLiŞİNİN 250. YILDÖNÜMÜ KUTLANDI

Türkiye'ye matbaanın getirilişinin 250. yıldönümü, İstanbul Matbaacılar Derneği'nin düzenlediği gecede kutlanmıştır. Törende matbaacılık mesleğinde 40 yılını dolduran Bağ - Kur'dan emekli olma hakkını kazanan yirmi matbaacıya da plaket ve emeklilik çekleri verilmiştir.

M. AKIF ERSOY TÖRENLERLE ANILDI

Millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy, ölümünün 43'üncü yıldönümünde Edirnekapı Şehitliği'ndeki mezarı başında anılmıştır.

Mehmet Akif Ersoy'un kabri başında MTTB ve İstanbul Ehli Kur'an ve Mevlidhanlar Derneği mensupları Kur'an-ı Kerim okumaları, hayatı ve eserleri hakkında bilgi vermişlerdir.

MTTB adına bir genç, yaptığı konuşmada «Mehmet Akif memleket meselelerini kendi meselesi bilip o uğurda gücü yettiğince çalışmış gerçek bir vatan evlâdıdır. Ne yazık ki, yıllardır onu hakkıyla tanıyamadık, anlayamadık. Vatanimizde gerçekten huzur ve sükunu istiyorsak, cihanda söz sahibi olmak istiyorsak, öncelikle millî tarihimizi öğrenmeliyiz. Mehmet Akif Ersoy gibi mümtaz şahsiyetleri tanımalıyız.» demiştir.

Bu arada, İstanbul Ehli Kur'an ve Mevlidhanlar Derneği Başkanı Adem Erim de yaptığı konuşmada, atalarımızı ve Mehmet Akif'i tanımanın bir iman borcu olduğunu söylemiştir.

Öte yandan, Mehmet Akif Ersoy, yurdun çeşitli yerlerinde ve Ankara'da da Taceddin Dergâhı'nda düzenlenen bir törenle anılmıştır.

* * *

Bir şiirinde : «Sessiz yaşadım, kim beni nerden bilecektir» diyen büyük Türk şairi Mehmet Akif, gerçekten de dediği gibi sessiz yaşamıştır; ancak, mısraının ikinci kısmında yanılmıştır. Türk milleti kendisini çok iyi bilmektedir, tanımaktadır, sevmektedir ve ebediyen de bilip, tanıyıp sevecektir. Çünkü milletin öz sesini en yürekten ve en yürekli olarak duyuran yüce kalemlerimizden biridir.

Ömrünü bir insanlık ve fazilet âbidesi halinde sürdüren Mehmet Akif 1873'te İstanbul'da doğmuş, kuvvetli bir din ve imân terbiyesiyle yetişmiş, Halkalı Baytar Mektebi'ni bitirdikten sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun uzak - yakın birçok bölgesinde çalışmıştır. İkinci Meşrutiyetten sonra İstanbul Darülfünun'u'nda hocalık yapmış, İstiklâl Savaşı sırasında Ankara'da Burdur milletvekili olarak vazife görmüş, «İstiklâl Marsı»nı da bu sırada yazmıştır. 1925 yılında, Mısır'a giden ve Kahire Darülfünun'u'nda Türk dili ve edebiyatı okutan Mehmet Akif, 1936 Haziyanında yurda dönmüş, aynı yılın son

günlerinde İstanbul'da vefat etmiştir. Edirnekapı Şehitliğinde yatmaktadır.

1908 sonrası, Türkiye'de büyük dil münakaşalarının başladığı bir devredir. Mehmet Akif umumiyetle bu münakaşaların dışında kalmıştır. Çünkü onun için «dilimiz süslü, tunturaklı, yabancı kelime ve tamlamalarla bezenmiş mi olmalı yoksa sade ve aşırı öz Türkçe mi olmalıdır?» geکلinde bir çekışme söz konusu değildir. O, daha başından itibaren milletin asırlardır işlenmiş rahat ve tabii diliyle yazmayı tercih etmiş ve her bakımdan sade ve sağlam olan Türkçesiyle eserlerini meydana getirmiştir. Yabancı bir vezin olan aruzu bile alabildiğine rahatlatmış ve —tâbir caizse— onu da Türkçeleştirmiştir. Akif'in Türk diline elbette büyük hizmeti vardır; fakat bu hizmet çatışma, çekışme ve dedikodularla değil, şiirlerinin bütünüyledir. Türkçemizin bugünkü seviyesine ulaşmasındaki geref hisselerinden mühim bir kısmı da ona aittir.

BAŞBAKANLIK ARŞİVİ KILAVUZU

Başbakanlık Arşiv Genel Müdürlüğü Şube Müdürlerinden, arşiv konusundaki çalışmalarını ile tanıdığımız arşivist Atilla Çetin'in «Başbakanlık Arşivi Kılavuzu» adlı yeni çalışması, Enderun Kitabevi tarafından yayınlanmıştır.

Eserde; Başbakanlık Arşivi hakkında genel bilgi, arşivde mevcut ve araştırmalara açık olan tasnifler ve özellikleri, araştırmalara açık olan defter serileri, araştırmalara açık olan belge grupları, arşivdeki diğer bölümler ve malzemeler, arşivde devam eden tasnif çalışmaları, diğer önemli arşivler, arşiv malzemesi bulunan kuruluşlar ve Başbakanlık Arşivi'nde araştırma yapacaklar için gerekli pratik bilgiler verilmiştir.

Eserin isteme adresi; Enderun Kitabevi, Beyaz Saray Kitapçılar Çarşısı No. 46 Beyazıt - İstanbul'dur.

*1980 yılının devletimiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diler,
Derneğimiz mensuplarına ve bütün kütüphanecilere sıhhat, âfiyet ve
muvaffakiyetler temenni ederiz.*

TKD Genel Merkezi